

NORGES HØYESTERETT

Den 4. mars 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Bull og Arntzen i

HR-2020-504-U, (sak nr. 20-030792STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A

mot

Påtalemyndigheten

(politiadvokat Maria Evenseth)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke i sak om midlertidig tilbakekall av førerrett og beslag av førerkort.
- (2) A er siktet for å ha kjørt i 110 km/t til tross for at høyeste tillatt hastighet på stedet ved skilt var 70 km/t, jf. vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 «Fartsgrense».
- (3) Politiet beslagla As førerkort på stedet. A samtykket ikke i beslaget, og politiet sendte saken til tingretten for avgjørelse, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 3.
- (4) Sør-Trøndelag tingrett avsa 22. januar 2020 kjennelse med slik slutning:
«Påtalemyndighetens begjæring tas ikke til følge.»
- (5) Påtalemyndigheten anket til Frostating lagmannsrett, som avsa kjennelse 6. februar 2020 med slik slutning:
«Påtalemyndigheten kan midlertidig tilbakekalle førerretten og holde førerkortet beslaglagt for A, født 00.00.1983, inntil saken mot han er endelig avgjort, men ikke ut over 20. april 2020.»
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken retter seg mot lagmannsrettens saksbehandling. Det er vist til at verken A eller hans advokat mottok anken per post. Han fikk dermed ikke anledning til å komme med merknader. En av dommerne i lagmannsretten er tidligere kollega av As advokat, og saken reiste dermed også spørsmål om habilitet. Advokaten har nå trukket seg på grunn av inhabilitet. Lagmannsrettens kjennelse må oppheves.
- (7) *Påtalemyndigheten* har ikke merknader til anken.

- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke over kjennelse hvor utvalgets kompetanse er begrenset etter straffeprosessloven § 388. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling, som utvalget kan prøve.
- (9) Tingrettens kjennelse om ikke å ta påtalemyndighetens begjæring til følge ble avsagt 22. januar 2020. Påtalemyndigheten anket kjennelsen mandag 27. januar 2020. Det fremgår av påtegningen at kopi av denne «er sendt pr post til siktede». Sør-Trøndelag tingrett oversendte saken med anke fra påtalemyndigheten til Frostating lagmannsrett onsdag 29. januar 2020. Det fremgår ikke at tingrettens oversendelsesbrev ble sendt i kopi til siktede, eller at det ellers ble satt noen frist for siktede til å komme med merknader til anken. Lagmannsrettens kjennelse er avsagt torsdag 6. februar 2020. I lagmannsrettens kjennelse er det blant annet uttalt følgende:
- «A har fått tilsendt anken pr. post. Lagmannsretten legger til grunn at han nå er kjent med anken. Tilsvar/merknader er ikke mottatt. Lagmannsretten forholder seg til hans vedtatte forklaring, slik denne er protokollert i tingrettens rettsbok. Dommeren i tingretten har for øvrig kommentert anken ved oversendelsen til lagmannsretten 29. januar 2020.»**
- (10) Som det fremgår la lagmannsretten til grunn at A var selvprosederende og at han har fått oversendt kopi av anken per post. I anken til Høyesterett har A opplyst at verken han eller hans advokat har mottatt anken per post. Det er uklart for ankeutvalget om A var selvprosederende da lagmannsretten behandlet anken.
- (11) Utvalget finner ikke grunn til å gå nærmere inn på om A var selvprosederende eller ikke, ettersom det etter utvalgets syn uansett var en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke fikk brakt på det rene om A hadde bemerkninger til påtalemyndighetens anke.
- (12) Det følger av blant annet Rt-2014-920 avsnitt 13 at når lagmannsretten behandler anken så raskt som i dette tilfellet, burde det vært satt en kort frist for å komme med uttalelser til påtalemyndighetens anke. Alternativt måtte lagmannsretten ha undersøkt om A ville komme med merknader til anken. Når ingen av delene var gjort, har lagmannsretten ikke sikret at det kontradiktoriske prinsippet har blitt ivaretatt.
- (13) En saksbehandlingsfeil «kommer bare i betraktning når det antas at feilen kan ha innvirket på dommens innhold», jf. straffeprosessloven § 343 første ledd. Ved brudd på det kontradiktoriske prinsippet skal det etter rettspraksis svært lite til før det legges til grunn at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. blant annet Rt-2015-717 avsnitt 10 med videre henvisninger. Ankeutvalget finner at det ikke kan ses bort fra at feilen kan ha innvirket på lagmannsrettens avgjørelse, og lagmannsrettens kjennelse må derfor oppheves.
- (14) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Henrik Bull
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)